

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tal-25 ta' Frar, 2005

Citazzjoni Numru. 1872/1998/1

**“Dingli Co. International Ltd.” bhala Agent f’Malta,
ghan-nom u in rappresentanza tas-socjeta’ estera
“The Performing Right Society Limited” ta’ Londra,
Ingilterra.**

Vs

Smash Communications Ltd

Il-Qorti.

Preliminari

Rat **I-att tac-citazzjoni** li permezz taghha s-socjeta’ attrici ppremettiet illi s-socjeta konvenuta permezz ta’ l-istazzjon tar-radju taghha li jgib l-isem “Smash Radio”, liema stazzjon jittrasmetti terrestrijalment minn Malta fuq il-frekwenza lilha allokata 104.6 Mhz FM, xandret jew

giegħlet lil haddiehor ixandar f'Malta, sa mill-31 ta' Ottubru, 1994, u ghadha qieghda xxandar jew iggiegħel lil haddiehor ixandar f'Malta, diversi xogholijiet muzikali tutelati ossia "*copyright*" u debitament ikkontrollati mis-socjeta' attrici, a rigward ta' liema xogholijiet is-socjeta' attrici tgawdi d-dritt eskusiv għall-kontroll f'Malta tal-att tax-xandir skond il-ligi;

U premiss illi għall-fuq imsemmi xandir is-socjeta' konvenuta ma kinitx applikat għal, u wisq anqas ottjeniet, il-licenzja relattiva minghand is-socjeta' attrici skond kif kien mehtieg a tenur tad-disposizzjonijiet tal-Artikolu 13 (1) tal-Att Dwar id-Drittijiet ta' l-Awtur (Kap 196 tal-Ligijiet ta' Malta) ;

U peress illi b'hekk is-socjeta' konvenuta giet li ttrasgredit u ghadha qieghda tittrasgredixxi d-drittijiet ta' l-awtur fix-xogholijiet muzikali vestiti fis-socjeta' attrici;

U premiss illi b'konsegwenza ta' din it-trasgressjoni da parti tas-socjeta' konvenuta tad-drittijiet tal-awtur fix-xogholijiet muzikali vestiti fis-socjeta' attrici l-istess socjeta' attrici soffriet danni konsiderevoli, senjatament innuqqas ta' hlas tar-"*Royalties*" lilha dovuti skond it-Tariffi tagħha vigenti filwaqt il-perjodu kollu tat-trasgressjoni ;

U premiss illi nonostante illi s-socjeta' konvenuta kienet giet interpellata diversi drabi, anke gudizzjarjament, sabiex tottempora ruha mal-ligi billi tapplika għal u tottjeni l-hrug tal-licenzja relattiva, l-istess socjeta' konvenuta baqgħet għal kollox inadempjenti.

Għaldaqstant is-socjeta' attrici talbet lil din il-Qorti, prevja kull dikjarazzjoni necessarja u opportun:

1. M'għandhux jigi ddikjarat u deciz minn dina l-Onorabbli Qorti illi s-socjeta' konvenuta ttrasgredixxiet d-drittijiet tal-awtur fix-xogholijiet muzikali vestiti fis-socjeta' attrici billi sa mill-31 ta' Ottubru, 1994 u permezz ta' l-istazzjon tar-radju tagħha li jgib l-isem "*Smash Radio*", liema stazzjon tar-radju jittrasmetti terrestrijalment minn Malta fuq il-frekwenza ta' 104.6 Mhz FM, xandret jew

giegħlet lil haddiehor ixandar f'Malta, u għadha qiegħda xxandar jew iggiegħel lil haddiehor jxandar f'Malta, dawk l-istess xogħolijiet muzikali – a rigward ta' liema xogħolijiet is-socjeta' attrici tgawdi d-dritt eskklusiv għall-kontroll f'Malta tal-att tax-xandir skond il-ligi ;

2. M'għandiex dina l-Onorabbli Qorti tillikwida d-danni sofferti mis-socjeta' attrici bhala konsegwenza ta' din it-trasgressjoni da parti tas-socjeta' konvenuta tad-drittijiet tal-awtur fix-xogħolijiet muzikali vestiti fis-socjeta' attrici ;

3. M'għandhiex is-socjeta' konvenuta tigi kkundannata minn dina l-Onorabbli Qorti sabiex thallas lis-socjeta' attrici dik is-somma li tigi hekk likwidata in linea ta' danni sofferti mis-socjeta' attrici bhala konsegwenza ta' din it-trasgressjoni da parti tas-socjeta' konvenuta tad-drittijiet tal-awtur fix-xogħolijiet muzikali vestiti fis-socjeta' attrici; u

4. M'għandhiex is-socjeta' konvenuta tigi inibita milli xxandar jew iggiegħel lill-hadd iehor ixandar dawk ix-xogħolijiet kollha tutelati ossia "*copyright*" u kkontrollati mis-socjeta' attrici u dana sakemm ma tkunx applikat għal u ottjeniet l-hrug tal-licenzja relattiva minghand is-socjeta' attrici, u dana a bazi u għall-finijiet tad-disposizzjonijiet tal-Att Dwar id-Drittijiet ta' l-Awtur (Kap 196 tal-Ligijiet ta' Malta) – taht il-pieni komminati mill-ligi għall-hatjin ta' disprezz lejn l-awtorita' tal-Qorti għal kull eventwali infrazzjoni tal-ordni li jigi mogħti fuq dina d-domanda ;

Bl-ispejjez kontra is-socjeta' konvenuta li hija ngunta sabiex tidher għas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni tas-socjeta' attrici a fol. 3 tal-process;

Rat in-nota ta' **l-eccezzjonijiet ta' Jesmond Saliba** a fol. 15 tal-process fejn eccepixxa:

1. Illi fl-ewwel lok is-socjeta' konvenuta ma hiex il-legittima kontradittrici u għalhekk għandha tigi illiberata mill-osservanza tal-gudizzju ;

2. Illi fit-tieni lok, din il-Qorti ma ghandhiex kompetenza li tiehu konjizzjoni tat-talba ghad-danni peress li din il-materja hija gurdizzjonalment rizervata lill-Bord tal-Copyright skond Kap 196 tal-Ligijiet ta' Malta ;

3. Illi l-attur nomine ma jistax jipprocedi ai termini tal-provvediment tal-Copyright Act Kap 196 tal-Ligijiet ta' Malta peress li x-xandiriet in kwistjoni kienu jikkonsistu f'xandiriet ritrasmessi u bhala tali huma ezenti mill-komminazzjonijiet tal-Copyright Set fuq imsemmi b'artikolu 40 ta' l-Att Dwar ix-Xandir u peress ukoll li hawn si tratta ta' xandir mill-gdid, li skond l-istess interpretazzjoni tal-kelma "Xandir" f'artikolu 2 tal-Kap 196 tal-Ligijiet ta' Malta, tali xandir mhux kolpit mill-komminazzjonijiet ta' l-istess Kap tal-Ligijiet, u ghalhekk l-eccipjent ghandu jigi lliberat mill-osservanza tal-gudizzju ;

4. Illi subordinatament u minghajr ebda pregudizzju irid jigi ppruvat li l-persuna li ffirmat il-prokura u rilaxxjata mill-Performing Rights Society Limited a favur tas-Socjeta' Dingli Co. International Ltd. (Dok. A), hi fil-fatt il-persuna guridikament idoneja skond l-istess statut u articles tal-P.R.S. Ltd., biex fil-fatt taghti tali mandat – fin-nuqqas, l-eccipjent ghandu jigi lliberat mill-osservanza tal-gudizzju ;

5. Illi subordinatament u minghajr ebda pregudizzju ghas-suespost il-P.R.S. Ltd. m'hijiex awtonoma ai termini ta' l-artikolu 4 (1) tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta u kwindi anke hawn l-eccipjent ghandu jigi lliberat mill-osservanza tal-gudizzju ;

6. Illi ma tezisti ebda cessjoni favur P.R.S. Ltd. kienet parti ghal dak il-ftehim, hlief li persuni ghan-nom ta' dik is-socjeta' ffirmaw dak id-dokument u kwindi l-azzjoni tentata m'hijiex sostenibbli kontra l-eccipjent a bazi tac-cessjoni jew assignment imsemmi. Di piu' f'kaz li jigu esebiti dawn id-deeds of assignment u ftehim iehor relatati mad-drittijiet vantati irid jigi ppruvat li thallas il-Boll fuq id-dokument.

7. Illi dato ma non concesso, li hawn si tratta ta' cessjoni vera u proprja, kull cessjoni esebita kienet soggetta ghall-kundizzjoni resoluttiva li "the assignor is a

Kopja Informali ta' Sentenza

member of the Society” u kwindi jrid jigi ppruvat, li kull “assignor” jew cessjonant f’dawk id-deeds, fil-mument ta’ l-azzjoni kien ghadu membru tal-P.R.S. Ltd. ghax altrimenti l-P.R.S. Ltd. ma setghetx tipprocedi kontra l-eccipjent bl-istanti.

8. Illi fil-meritu t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghalhekk ghandhom jigu michuda kontra taghhom bl-ispejjez.

9. Illi dwar il-mertu tal-kawza odjerna diga’ hemm kawza ohra simili, citazzjoni numru 1490/94 FGC. Ghalhekk ikun utli li dawn iz-zewg kawzi jinstemghu flimkien ghall-ekonomija tal-gudizzju u spejjez.

10. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-decizjoni preliminari taghha a fol. 38 li biha l-Qorti cahdet it-tieni eccezzjoni tal-konvenuti;

Rat id-digriet a fol 195;

Rat in-nota a fol 208;

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti ezibiti;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat in-noti tal-partijiet;

KONSIDERAZZJONIJIET

Responsabilita’

Il-kawza tirrigwarda allegata trasgressjoni tad-drittijiet ta’ l-awtur da parti tas-socjeta’ konvenuta a tenur tad-disposizzjonijiet tal-Artikolu 13 (1) tal-Att Dwar id-Drittijiet ta’ l-Awtur (Kap 196 tal-Ligijiet ta’ Malta) illum l-Artikolu 42(1) ta’ l-Att V111 tal 2000 dwar Drittijiet ta’ l-Awtur.

Billi l-fatti li taw lok ghal dina l-kawza pero' jirrisalu ghal qabel it-2000, u l-kawza odjerna giet prezentata qabel il-bdil fil-ligi, ghalhekk skond id-disposizzjonijiet transitorji il-ligi applikabbli ghadha l-Kap 196.

Jirrizulta mill-provi, ara xhieda ta' John Dingli, li s-socjeta' konvenuta permezz ta l-istazzjoni tar-radio taghha Smash Radio, xandret u qieghda xxandar diversi xogholijiet muzikali minghajr ma s-socjeta' konvenuta applikat jew ottjeniet il-licenza necessarja minghand is-socjeta' attrici li tgawdi dritt esklussiv ghall kontrol f'Malta tax-xandir ta' dawn ix-xogholijiet muzukali. B'konsegwenza ta' din it-trasgressjoni s- socjeta attrici soffriet danni konsistenti fin-nuqqas ta' hlas tar-*"Royalties"* lilha dovuti skond it-Tariffi taghha vigenti filwaqt il-perjodu kollu tat-trasgressjoni. Is-socjeta' attrici pprezentat dokument B a fol 52 u 153 fejn gew indikati t-transgressjonijiet jew *infringements* li gew *monitored* minnha u t-tariffi li japplikaw ghall kaz (Ara Dokument a fol 53 u xhieda a fol 155).

Is-socjeta' attrici estera tgawdi u tikkontrolla d-drittijiet ta' l-awtur fix-xogholijiet muzikali mertu tal-kawza u dana bis-sahha tad-*Deeds of Assignment* li gew ezibiti a fol 57 et seq . Il-konvenuti sostnew fis-sottomissjonijiet taghhom li dawn id-drittijiet skadew imma huma ma gabu ebda prova li fil-fatt id-drittijiet vantati mis-socjeta' attrici skadew jew ghaddilhom it-terminu.

Illi skond l-artikolu 13 tal-Kap 196, li hu applikabbli ghal kaz, *id-drittijiet ta' l-awtur jigu trasgrediti minn kull persuna li taghmel jew iggieghel lil haddiehor li jaghmel, minghajr licenza tal-propretarju ta' dawk id-drittijiet, att li l-eghmil tieghu huwa kontrollat minn drittijiet ta' l-awtur.*

Is-socjeta' attrici qed tippretendi li kien hemm trasgressjoni bejn il-31 ta' Ottubru 1994 (id-data li fiha giet prezentata c-citazzjoni 1490/1994) sat-3 ta' Settembru, 1998 id-data tal-prezentata tac-citazzjoni odjerna.

Andrew Farrugia, ghall-konvenuti, xehed li huma kienu pprovaw jilhqu arrangement ma' l-atturi pero' dawn

unilateralment ddecidew cifra li jridu bhala *collection* u huma ma qablux (ara fol 348). Ir-raguni moghtija mill-konvenuti izda ma tiggustifikax il-vjolazzjoni kontinwa tal-ligi da parti taghhom fil-konfront tas-socjeta' attrici. Huma kellhom kull dritt li jekk ma qablux mat-talba attrici u t-tariffi li kienet qed timponi, li jmorru quddiem il-Bord dwar id-Drittijiet ta' l-awtur skond l-artikolu 15, haga li huma naqsu milli jaghmlu. Huma pero' ma setghux jibghu jittrasmettu minghajr licenzja u bi vjolazzjoni tal-ligi bla ma jhallsu xejn. Jekk is-socjeta' konvenuta ma qabltx mat-tariffi semai messha ma xandritx ix-xogholijiet imharsa bid-drittijiet ta' l-awtur u mhux ix-xandar bla licenzja.

Likwidazzjoni danni

Fl-affidavit tieghu, Nicholas Kounoupias, Head of Litigation tas-socjeta attrici estera, (fol 146) spjega "what the appropriate radio broadcasting tariffs are for the territory of Malta". Hu qal li : Net Broadcasting Revenue is calculated as 85% of the gross revenue from broadcasting including advertising, sponsorship, donations, barter, contra deals and other revenue directly related to the programs broadcast. Any external costs directly and reasonably incurred in producing outside broadcasts is then deducted provided that if such costs exceed the value of the sponsorship revenue such revenue shall be nil.

Is-socjeta' konvenuta qed titlob danni konsistenti fin-nuqqas ta' hlas tar-*"Royalties"* lilha dovuti skond it-Tariffi taghha li kienu japplikaw fil-perjodu kollu tat-trasgressjoni. Dok B2 a fol 53. Id-danni reklamati mis-socjeta' attrici huma dovuti lilha billi d-drittijiet ta' awturi tas-siltijiet muzikali gew mghoddija lis-socejta' attrici.

Fil-kaz in ezami stante li n-Net Broadcasting Revenue tas-socjeta' konvenuta ma jabizx is-somma ta' Lm230,000 it-tariffa rilevanti hija dika ta' 3% mahduma fuq l-istess NBR. Is-socjeta' konvenuta, jekk ma taqbilx mat-tariffa tas-socjeta' attrici, setghet tirrikorri quddiem il-Bord dwar id-

Kopja Informali ta' Sentenza

Drittijiet ta' l-Awtur sabiex titlob li tigi stabbilita t-tariffa xierqa skond il-ligi.

Is-socjeta' konvenuta qed tissottometti li l-istazzjon Smash Radio ma jxandarx muzika biss u anke jekk ixandar aktar min-nofs bhala muzika, ma jfissirx li l-muzika kollha hija koperta bid-drittijiet ta' l-awtur protetti mis-socjeta' attrici. Ghalhekk huma jissottomettu li t-tariffa ghandha tapplika billi tikkunsidra nofs id-dhul ta' dan l-istazzjon.

Il-Qorti ma taqbilx ma dak sottomess billi l-bazi tal-kalkolu ghad-drittijiet tas-socjeta' attrici huwa li *n-Net Broadcasting Revenue is calculated as 85% of the gross revenue from broadcasting*, li fuqu hemm tariffa tad-drittijiet taghha ta' 3%. Is-socjeta' attrici mhux qed tippretendi 85% tar-revenue tas-socjeta' konvenuta imma 3% fuq dan il-broadcasting revenue. Diga gie indikat x'kellha taghmel is-socjeta' konvenuta meta ma qablitx ma dina t-tariffa.

Is-socjeta' attrici qed titlob dawn id-danni a tenur ta' l-artikolu 13 tal-Kap 196 billi t-trasgressjonijiet kienu gravi u kontinwi mentri l-penali prevvista fl-artikolu 13 (3) hija wahda rrizorja.

Skond ix-xhieda ta' l-awditur Anton Chetcuti Ganado u d-dokument minnu ezibit il-gross turnover tas-socjeta' konvenuta kien jammonta ghall Lm77,000 ghas-sena finanzjarja 1995; ghal Lm47,099 ghas-sena 1996; Lm25,000 ghas-sena 1997 u Lm64,801 ghas-sena 1998. Illi skond it-tariffa (NBR) tas-socjeta' attrici ghal finijiet ta kalkolu ta' *Royalties* ghandu jitqies 85% tad-dhul gross mix-xandir wara li tnaqqsu kummissjonijiet, b'hekk l-ispejjez li tkun ghamlet is-socjeta' konvenuta jigi mnaqqsa wkoll.

Ghalhekk id-danni sufferiti mis-socjeta' attrici kienu hekk:

1995	Lm1,963	cjoe 3% ta'	Lm65,450	cjoe 85% ta'
				Lm77,000
1996	Lm1,201	3% ta'	Lm40,034	cjoe 85% ta'
				Lm47,099

Kopja Informali ta' Sentenza

1997	Lm 637	3% ta' Lm21,250	cjoe 85% ta' Lm25,000
1998	Lm1,239	3% ta' Lm41,310	cjoe 85% ta' Lm48,600 (9 months)

Danni totali Lm5,040

Inibizzjoni

Is-socjeta' konvenuta qed tissottometti li l-ahhar talba tas-socjeta attrici ma tistax tregi guridikament billi ma tistax b'mod indiskriminat tinibixxi in perpetwu lis-socjeta' konvenuta milli x-xandar.

Illi jigi rilevat li s-socjeta' attrici qed titlob li s-socjeta' konvenuta ma tkomplx tikser il-ligi fil-konfront taghha u hija ghandha dritt taghmel dana biex ma thallix lis-socjeta' konvenuta tikser id-drittijiet taghha ta' l-awtur imharsa mill-ligi.

DECIZJONI

Ghal dawn il-motivi

Il-Qorti tiddeciedi billi

Tichad l-eccezzjonijiet imressqa mis-socjeta' konvenuta;

Tilqa' t-talbiet attrici u

Tiddikjara li s-socjeta' konvenuta ttrasgrediet id-drittijiet ta' l-awtur fix-xogholijiet muzikali vestiti fis-socjeta' attrici billi xandret dawk ix-xogholijiet minghajr licenzja mill-atturi; tillikwida d-danni sofferti mis-socjeta' attrici bhala konsegwenza ta' din it-trasgressjoni da parti tas-socjeta' konvenuta fis-somma ta' hamest elef u erbghin lira Maltin (Lm5,040);

tikkundanna lis-socjeta' konvenuta thallas lis-socjeta' attrici s-somma hekk likwidata;

tinibixxi lis-socjeta' konvenuta milli xxandar jew iggieghel lill-hadd iehor ixandar dawk ix-xogholijiet kollha tutelati u kkontrollati mis-socjeta' attrici u dana sakemm ma tkunx

Kopja Informali ta' Sentenza

applikat ghal u ottjeniet l-hrug tal-licenzja relattiva
minghand is-socjeta' attrici.
Bl-ispejjez kontra s-socjeta' konvenuta.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----